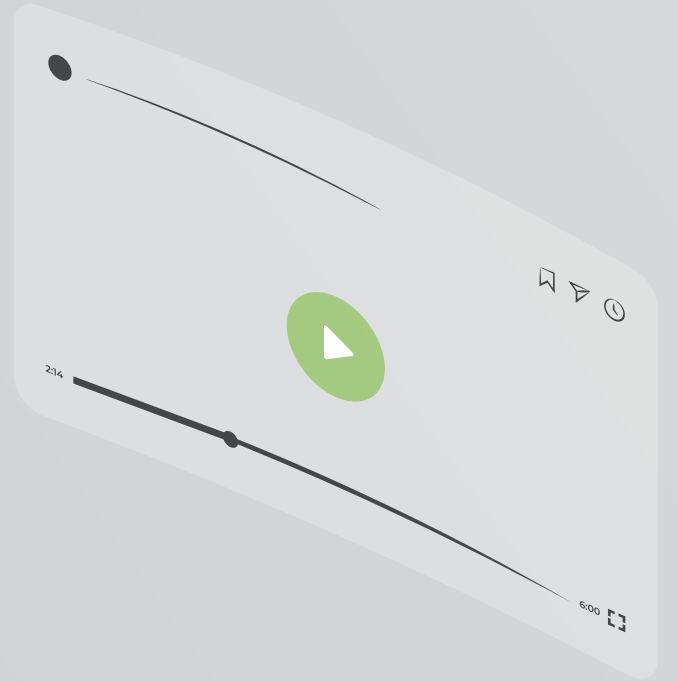

DIJITAL BECERİ EĞİTİMLERİ

Sade bir dil ile Türkçe işaret dilinde hazırlanmış videolar

İçindekiler

MODÜL 1 – OFİS UYGULAMALARI	2
1.1 Kelime İşlemci Programları	2
1.2 Elektronik Tablo Programları	11
1.3 Sunum Programları	21
MODULE 2 – ÇEVİRİMİÇİ DAVRANIŞ	31
2.1 Çevrimiçi Araştırma	31
2.2 Çevrimiçi Erişilebilirlik	41
MODÜL 3 – DİJİTAL MEDYA İÇERİĞİ	54
3.1 Video Prodüksiyon (Yapımı)	54
3.2 Görseller (Grafik Tasarım)	63
3.3 Sosyal Medya	74
MODÜL 4 – KANUN & HİZMETLER.....	85
4.1 Bulut Hizmetleri	85
4.2 GDPR - GVKY (Genel Veri Koruma Yönetmeliği).....	96

MODÜL 1 – OFİS UYGULAMALARI

1.1 Kelime İşlemci Programları

Sarah'ın patronu için bir rapor yazması gerekiyor.

Sarah şunları istiyor:

Rapor iyi yapılandırılmış olsun.

Raporun güzel bir düzeni olsun.

Sarah ayrıca rapora resim eklemek istiyor.

Resim ekleme raporun daha anlaşılır olmasını sağlar.

Sarah genellikle kelime işlem programlarını kullanır.

Sarah bu programların birçok yardımcı işlevi olduğunu bilir.

Örneğin bir raporun düzenlemesine yardımcı olur.

Ancak Sarah bu işlevleri daha önce hiç kullanmamıştı.

Endişelenme Sarah!

Birlikte bir göz atalım:

Kelime işlemci programları nelerdir?

Kelime işlemci programlarını ne için kullanabilirsiniz?

Hangi işlevleri var?

Kelime işlemci programları yazılımdır.

Bu programları ne için kullanıyoruz?

Metin belgeleri, özgeçmişler veya raporlar yazmak için.

Kelime işleme, sıklıkla kullanılan bir bilgisayar programıdır.

Belge yazmak için birçok olasılık vardır.

Kelime işlemci programları birçok alanda kullanılmaktadır:

Bunlar; İş dünyası, özel kullanım, eğitim, gazetecilik, yayınevleri ve edebiyat.

Kelime işlemci programlarının hangi işlevleri vardır?

- Belge yazma, düzenleme, kaydetme ve yazdırma.
- Belgedeki metni kopyalama, yapıştırma, taşıma ve silme.
- Metinleri biçimlendirme, örneğin: yazı tipi, kalın, altı çizili yapma.
- Tablo oluşturma ve düzenleme.
- Diğer programlardan öğeler ekleme, örneğin: resimler ve fotoğraflar.
- Yazım ve dilbilgisi hataları için düzeltme okuması.

Kelime işlemci programlarını kullanarak birçok farklı şey yaratabilirsiniz.

Örneğin: bir e-kitap, blog yazısı, dergi, mektup, hatırlatma, özgeçmiş, pazarlama planı, iş planı.

Kelime işlemci programlarına örnekler:

- Microsoft Word
- Google Dokümanlar
- LibreOffice
- OpenOffice
- Apple Pages.

Bir kelime işlemci programı kullanır iken;

Boş, beyaz bir sayfa ile başlarsınız.

Metni belgeye girersiniz.

Metni biçimlendirebilirsiniz.

Biçimlendirme, metnin nasıl görünmesi gerektiğine karar vermeniz anlamına gelir.

Bir şablon da kullanabilirsiniz:

Bu daha kolaydır!

Şablonların önceden ayarlanmış tasarımları ve stilleri vardır.

Bir şablon kullanıyorsanız:

Sadece içeriğinizi eklemeniz gerekir.

Şablonsuz çalışmak istiyorsanız:

"Yeni belge" üzerine tıklamanız gerekir

Metin biçimlendirme şu anlama gelir:

Metin nasıl görünmelidir?

Örneğin:

- Yazı boyutu
- Yazı tipi rengi
- Yazı tipi
- Metin hizalama

Bu şu anlama gelir: Kelimeler nasıl arka arkaya yerleşir?

Örneğin: Sola dayalı: Satırdaki ilk sözcük her zaman en soldan başlar.

Örneğin: Sağa dayalı: Bir satırdaki son sözcük her zaman en sağda biter.

- Boşluk
- Harf durumu (büyük harf, küçük harf vb.)
- Düzen

Örneğin: Sayfa yönü: dikey veya yatay.

Yan kenar boşlukları:

Bunun anlamı: Bir sayfanın üstünde, altında, solunda ve sağında ne kadar mesafe olduğudur.

Bir belgeye aşağıdakileri ekleyebilirsiniz:

- resimler
- görseller
- grafikler
- tablolar

Yazım ve dilbilgisi düzeltmesini kullanabilirsiniz.

İnternette de kelime işlemci programları vardır.

Örneğin: Google tarafından hazırlanan Google dokümanlar.

Bu, ofis paketinin bir parçasıdır.

Google Drive'ın bir parçasıdır.

İnternet bağlantısı olan bir bilgisayarınız varsa,

Google dokümanlara erişebilirsiniz.

Google dokümanlar için bir uygulama vardır.

Bu uygulama ile akıllı telefonunuzda veya tabletinizde belgeleri düzenleyebilirsiniz.

Sarah artık biliyor ki:

Bu olanaklarla bir rapor düzenleyebilir.

Raporu iyi görünecektir.

Sarah memnun.

Çünkü artık rapor üzerinde çalışabilir.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/9ee829f2-5323-4df9-8151-03a13934dbef>

1.2 Elektronik Tablo Programları

Markus'un notları:

İş ilanlarında genellikle şunlar vardır:

Adaylar, elektronik tablo programlarını nasıl kullanacaklarını bilmelidir.

Elektronik tablo, verilerin satırlar ve sütunlar halinde düzenlendiği belgedir.

Markus bu programları biliyor.

Markus bu programları hiç kullanmadı.

Markus bu programlarla ne yapabileceğini bilmiyor?

Endişelenme Markus!

Elektronik tablo programlarına birlikte bakacağız.

Elektronik tablo programları bir çeşit yazılımdır.

Bunları verileri işlemek için kullanırız.

Örneğin: veri yönetimi, veri analizleri.

Veri yönetimine bir örnek, müşteriler için oluşturulan bir iletişim listesidir.

Veri analizleri için bir örnek hazırlanan bir grafikdir.

Grafik, verilerin grafiksel olarak gösterilmesidir.

Elektronik tablo programlarına örnekler şunlardır:

- Excel (Microsoft)
- Numbers (Apple)
- Calc (Libre Office)
- Google E-tablolar (Google)

Elektronik tablo programları ile neler yapabilirsiniz?

İşte bazı örnekler:

- Basit tablolar oluşturma
- Formül ve fonksiyonlarla hesaplamalar yapma
Burada fonksiyon, bilgisayarın hesaplama yapması anlamına gelir.
- Mantıksal fonksiyonlar (örneğin: EĞER fonksiyonu)
İşte bir EĞER fonksiyonu örneği:
Test sonuçlarını içeren bir liste var.
Bu listenin ilk sütunu kişilerin adlarını göstermektedir.
İkinci sütun kişilerin sınavdan kaç puan aldığını göstermektedir.
Üçüncü sütuna aşağıdaki gibi bir EĞER fonksiyonu ekliyorum:
Kişinin 50'den fazla puanı varsa:
Program "geçti" kelimesini göstermelidir.
Kişinin 50'den az puanı varsa:
Program "başarısız" kelimesini göstermelidir.
- Grafik oluşturma
- Verileri sıralama, grupta ve filtreleme

Elektronik tablo programlarını hangi görevler için kullanabilirim?

- Fatura hazırlamak
- İstatistiklerin hesaplanması ve sunulması
- Muhasebe
- Matematiksel görevleri çözme
- Adres yönetimi
- Finansal planlama
- Satışlara genel bakış

Bir elektronik tablo programını neye benziyor?

Programı açıyoruz.

Bir arayüz görüyoruz.

Adı, çalışma sayfası.

Her sayfa hücrelerden oluşur.

Bir hücre dikdörtgen bir alana benzer.

Hücreler şunlara ayrılır:

Sütunlar: Soldan sağadır.

Satırlar: Yukarıdan aşağıyadır.

Sütunlar harflerle etiketlenmiştir: A, B, C, ...

Satırlar sayılarla etiketlenmiştir: 1, 2, 3, ...

Her hücrenin kendine özgü bir ismi vardır.

Bu isim bir harf ve bir sayıdan oluşur.

Hücrelere veri girebilirsiniz.

Veriler, metin veya sayılardır.

Hücrelere formül ekleyebilirsiniz.

Bir formül, hesaplama yapmak için programa girilen ifadedir.

Örneğin:

Sayı içeren birkaç hücre seçip, tüm bu sayıların toplamını bulmak.

Fonksiyonları da kullanabilirsiniz.

Bir fonksiyon, önceden ayarlanmış bir formüldür.

Bir hesaplama mı yoksa fonksiyon mu kullanmak istiyorsunuz? Karar verin.

Ardından bir hücreye şunu yazın:

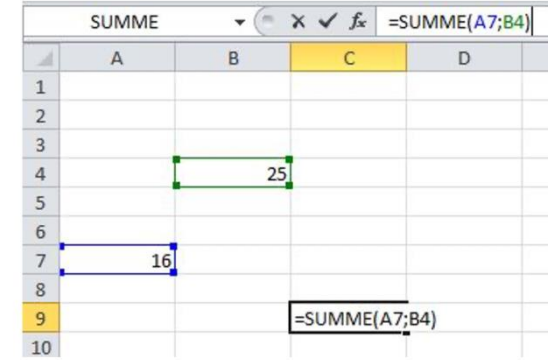
- Başlangıçta: eşittir işareti (=) girilir.
- Ardından: fonksiyonun adı büyük harflerle yazılır.
Örneğin: TOPLA
- Daha sonra:

Fonksiyon, belirli hücreler arasında kullanılmalıdır.
Bu hücrelerin adlarını (harf ve sayı) parantez içinde yazın.

Örneğin:

B4 ve A7 alanlarının toplamını mı hesaplamak istiyorsunuz?

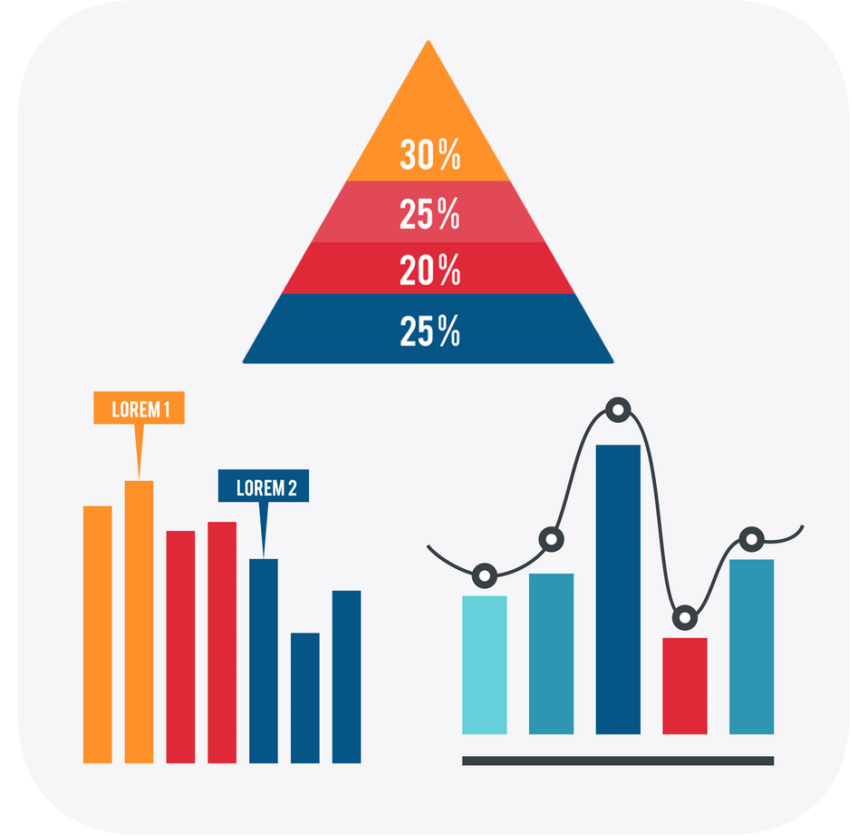
Şu fonksiyonu girin: = TOPLA(B4;A7)

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4		25		
5				
6				
7	16			
8				
9			=SUMME(A7;B4)	
10				

En önemli hesaplamalar ve fonksiyonlar şunlardır:

- Numara ekleme
- İçeriği sayma
- En yüksek veya en düşük değeri bulma
- Ortalamanın hesaplanması
- Mantıksal fonksiyonlar

İstatistikleri analiz etmek:

Bir istatistiğin sonuçlarını grafik olarak gösterebilirsiniz.

Bunu yapmanın farklı yolları vardır:

Örneğin: çubuk grafik, pasta grafiği

Grafik, veriler için bir resim gibidir.

Verilerin anlaşılmasını kolaylaştırır.

Çevrimiçi elektronik tablo programları da vardır.

Bunlar bulut sunucularında depolanırlar.

Bunun anlamı, birçok kişinin aynı anda belge üzerinde çalışabilmesidir.

Markus şaşırır.

Artık şunları biliyor:

Elektronik tablo programları çok kullanışlıdır.

Elektronik tablo programlarını birçok görev için kullanabilirim.

Denemek istiyorum!

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/add614f0-9f3b-4599-aeb7-31bfe9458ee9>

1.3 Sunum Programları

Markus heyecanlı!

Yeni fikirlerini patronuna sunabilir!

Markus, sunumunun etkileyici olmasını istiyor.

Bu nedenle dijital bir sunum yapmak istiyor.

Markus sunumuna ne eklemesi gerektiğini bilmiyor.

Sunumunda nelere dikkat etmesi gerekir?

Endişelenme Markus!

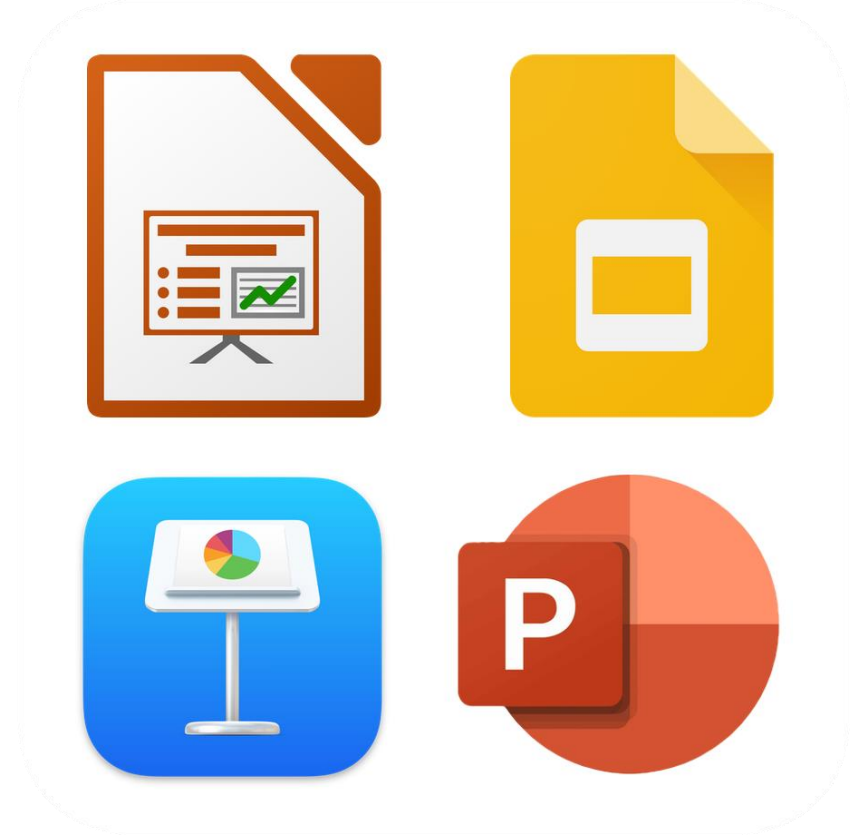
Birlikte bir göz atalım!

Dijital sunumlar, dersler ve sunumlar için görsel destektir.

Dijital sunum yapmak için birçok farklı program vardır.

- PowerPoint (Microsoft)
- Keynote (Apple),
- Impress (LibreOffice),
- Google Slaytlar (Google)

Bu programlarla sunumunuza resim, grafik ve metin ekleyebilirsiniz.

Sunumlar aşağıdaki durumlarda yardımcı olur:

Düşünceleri ve içeriğleri resimlerle daha anlaşılır hale getirmek.

Hedef kitlenin içeriği daha iyi hatırlamasını sağlamak.

Bir sunumdaki slaytların içeriği ne olmalıdır?

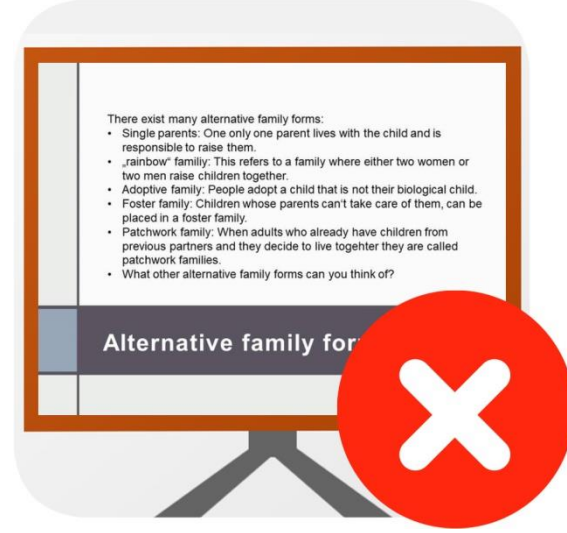
- Anahtar kelimeler
- Büyük ve etkileyici resimler

Bir sunum için kötü içerik nedir:

- Sürekli metin olması
- Uzun cümleler
- Büyük grafikler

İçeriği siz sunuyorsanız;

dinleyiciler, içeriği slaytlardan okumamalıdır.

Düşünün:

Her slayt boş bir sayfadır.

Bu sayfalara kelimeler yazarsınız.

Bu sayfalara resimler eklersiniz.

Slaytlar hikaye anlatmanıza yardımcı olur.

Şunu da unutmayın ki:

Sunumunuz resimlerle daha ilgi çekicidir.

Önceden ayarlanmış, hazır tasarımlar olduğunu unutmayın.

Bu hazır tasarımlar şunları içerir:

- Yazı tipi rengi
- Arka plan

Bu tasarımlarla kendi tasarımınızı geliştirebilirsiniz.

Kuruluşunuz için bir sunum mu yapıyorsunuz?

Kuruluşunuzun sunumlar için yönergeleri ve şablonları vardır, onları kullanın.

Sunumunuz için internetten resimler kullanıyorsanız, dikkat etmelisiniz:

Bu resimleri kullanma hakkım var mı?

Creative Commons (Genel Yaratıcı) lisansı olduğunu unutmayın.

Bu lisans, bir resmi kullanmanıza izin verilip verilmediğini açıklar.

Örneğin, bir resmin yanında CC0 yazabilir.

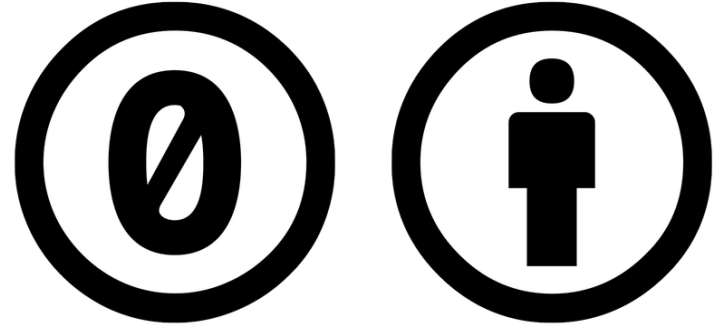
Bunun anlamı, resmi kullanmanıza izin verildi demektir.

Herhangi bir şartı yerine getirmek zorunda değilsiniz.

Bir resmin yanında CC BY yazabilir.

Bunun anlamı, resmi kullanmanıza izin verildi.

Ancak, resmin kimden alındığını belirtmek zorundasınız.

Sunumuza notlar ekleyebilirsiniz.

Notlar sadece sizin için görülebilir durumdadır.

Dinleyicileriniz notları göremez.

Notlar size slayt hakkında ne anlatmak istediğinizi hatırlatır.

Dikkat:

Sunumunuz için farklı bir bilgisayar kullanıyorsanız;

sunumunuzu o bilgisayarda açabilecek misiniz?

Bu durumda en iyisi, sunumunuzu pdf olarak da kaydetmektir.

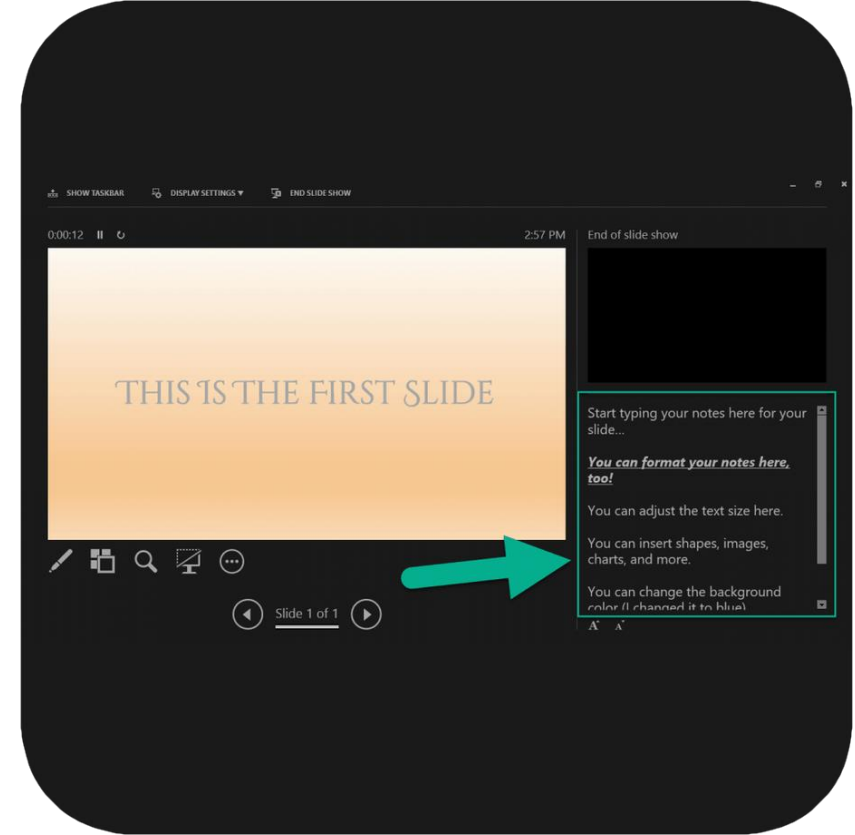
Pdf dosyaları çoğu bilgisayarda açılabilir.

Sunumunuz bitti.

Slaytlarınızı dinleyicilerle paylaşmak ister misiniz?

Pdf olarak paylaşın.

Bu durumda sunumunuz değiştirilemez.

İşte sunumunuz için 4 ipucu:

1. Slaytlara az miktarda yazı yazın.
2. Büyük, okunabilir bir yazı tipi seçin.
3. Kaliteli resimler kullanın,
Çok fazla ayrıntı kullanmayın.
4. Her zaman konularınıza bağlı kalın.

Markus rahatladı!

Sunum hazırlamak çok basit.

Sunumunu şimdi hazırlamak istiyor.

Tükçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/765e98b2-0b44-4ae0-9467-a1dfe6662e53>

MODULE 2 – ÇEVİRİMİÇİ DAVRANIŞ

2.1 Çevrimiçi Araştırma

Markus bir grafik tasarımcıdır.

Yakında bir çevre kuruluşunda yeni işine başlayacak.

Markus, çevre koruma konusu hakkında çok az şey biliyor.

Konu hakkında bilgi edinmek istiyor.

Markus şunları bilmiyor:

Bu konuyla ilgili bilgileri çevrimiçi olarak nasıl araştırırım?

Araştırma bilgi aramak / edinmek anlamına gelir.

Endişelenme Markus.

Çevrimiçi araştırma şu anlama gelir:

Çevrimiçi olarak belirli bir konu hakkında bilgi aramaktır.

Bunun birçok avantajı vardır:

- Hız
- Aynı bilgilere erişebiliyorum.
Nerede yaşadığım önemli değil.
- Her zaman bilgi bulabilirim.
Akşamları ve hafta sonları da bilgi bulabilirim.

Çevrimiçi araştırmaya bir arama motoruyla başlarsınız.

En iyi bilinen arama motoru Google'dır.

İlk olarak, iyi arama terimleri seçeriz.

Arama motorlarının farklı filtreleri vardır:

- Dil
- Ortam veya dosya türü (örneğin: web sitesi, resim, video, pdf)
- Yayın tarihi

Çoğu zaman, arama sonuçları birçok sayfa uzunluğundadır.

İlk önce kısa açıklamayı okuyun.

Bunlar doğrudan arama sonuçlarının altına yazılır.

Sonra şunu görürsünüz:

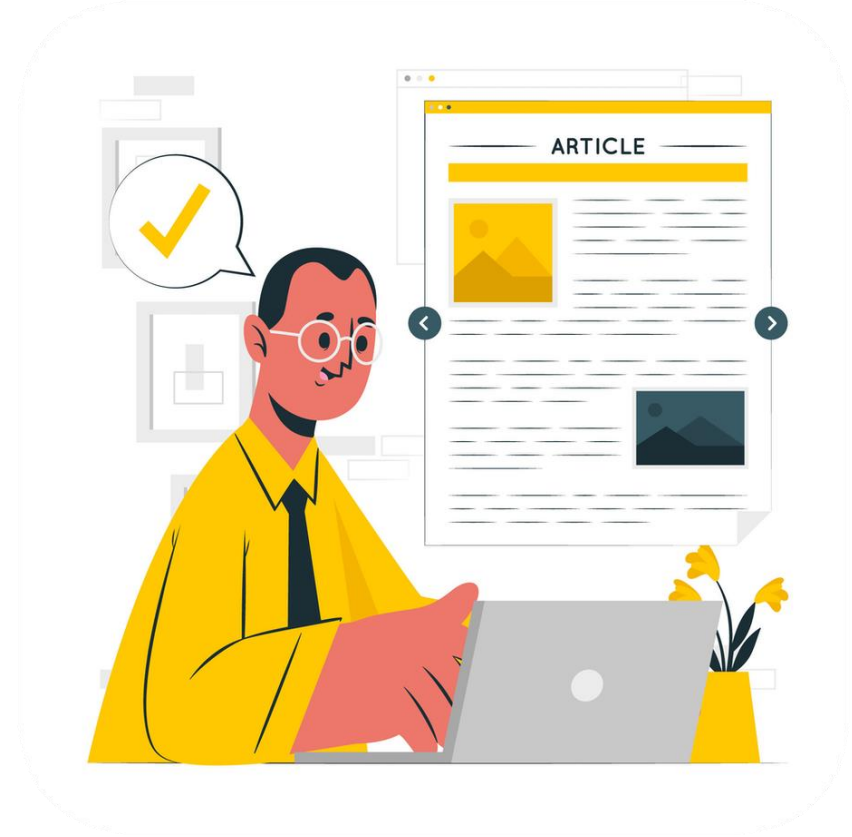
Sonuç benim için doğru bilgiye sahip olabilir mi?

Güzel bir kaynak buldunuz.

Kontrol edin: Güvenilir bir kaynak mı?

Aşağıdakileri kontrol edin:

- Makaleyi kim yazdı?
Yazar hakkında bilgi edinin.
Yazar konunun uzmanı mı?
Başka hangi makaleleri yayınlıyor?

- Web sitesinin sahibi kimdir?
Şirket detayları veya yayınlama detaylarını bulun.
Bunlar bize şunu söylüyor:
Web sitesinin sahibi kim?
Örneğin bir kişi veya şirket olabilir.
Şirket veya yayın ayrıntıları yoksa:
O zaman web sitesi güvenilir bir kaynak değildir.
Şirket veya yayın detayları varsa,
Şunu düşünün:
Şirket veya kişi konu hakkında doğru bilgiler yayınlıyor mu.

Örneğin:

Bir şirket şeker satıyor.

Şirketin web sitesinde bilgiler var.

Tatlıların sağlığa etkileri nelerdir?

Düşünün: Şirket şeker satmak istiyor.

Şirket bir şeyler yazıyor:

Okuyucular daha fazla şeker almalı.

- Makale için kaynaklar var mı?
Güvenilir bir makalede gördüğünüz bilgi nereden geliyor?
- Makale güncel mi?
Bilgi ne zaman yayınlandı?
Makale uzun zaman önce yayınlandıysa bilgiler eski olabilir.

Asla tek bir kaynak kullanmayın.

Farklı kaynaklardan gelen bilgileri karşılaştırın.

Bilgileri nasıl yeniden kullanabilirim?

Asla bilgileri kopyalamayın.

Bilgileri kendi sözcüklerinizle yeniden düzenleyin.

Kaynaklara alıntı yapın.

Resimleri kullanıyorsanız:

Ŗunlara dikkat edin:

Bu resimleri kullanma hakkım var mı?

Resmin Creative Commons (Genel Yaratıcı) lisansı var mı?

Bu resmi kullanmama izin veriliyor mu?

Bir resmin yanında CC0 yazılı ise,

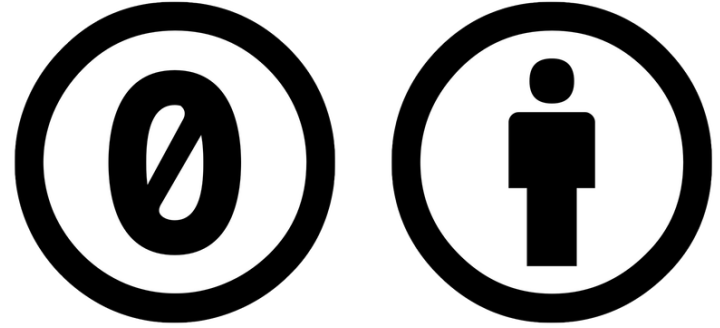
Bunun anlamı resmi kullanabilirim.

Herhangi bir Ŗartı yerine getirmek zorunda deęilim.

Bir resmin yanında Ŗunlar yazılı ise: CC BY

Bunun anlamı resmi kullanmama izin verildi.

Ancak bu resmin sahibini belirtmek zorundayım?

Artık Markus şunları biliyor:
Çevrimiçi araştırma için ne yapacağını,
Çevrimiçi araştırma yaparken nelere dikkat edeceğini.
Şimdi çevre koruma konusunu araştırmak istiyor.
Ve böylece yeni işi için hazır.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/b9b2e1ca-bcd1-4a77-aa9c-1fe6343bad70>

2.2 Çevrimiçi Erişilebilirlik

Erişilebilirlik bir şeyin engelli insanlar tarafından iyi bir şekilde kullanılabilmesidir.

Sarah, günlük yaşamda erişilebilirlik için birçok önlem biliyor.

Örneğin: rampalar, işaret dili tercümanları, dokunsal zemin yönlendirme sistemleri.

Sarah soruyor:

Çevrimiçi erişilebilirlik ne demektir?

Endişelenme Sarah!

Birlikte bir göz atalım.

Çevrimiçi erişilebilirlik şu anlama gelir:

Engelli kişilerin web sitelerini, araçları ve teknolojileri kullanabilmesidir.

Bu sayede;

Tüm insanlar çevrimiçi içerikleri algılayabilir ve anlayabilir.

Tüm insanlar çevrimiçi gezinebilir.

Tüm insanlar çevrimiçi iletişim kurabilir.

Tüm insanlar internete katkıda bulunabilir.

Engelli olmak internet kullanımını zorlaştırır.

O nedenle çevrimiçi erişilebilirlik için engelli kişileri de göz önünde bulundurmalısınız.

Engel örnekleri nelerdir?

- Fiziksel engeller
- Psikososyal engeller
- Zihinsel engeller
- Duyusal engeller (görme ve duyma)

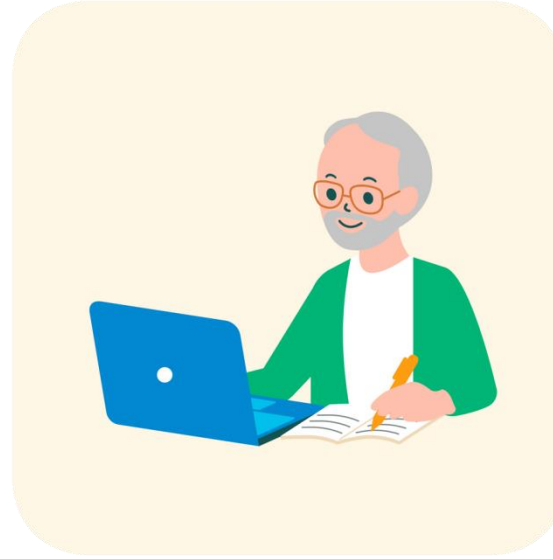
Çevrimiçi erişilebilirlik konusunda, engelli olmayan kişiler avantajlara sahiptir.

Örneğin:

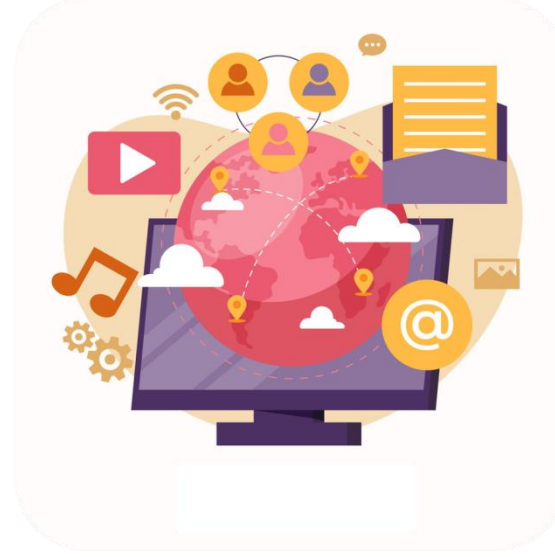
- İnterneti akıllı telefon, akıllı saat veya küçük ekranlı başka bir cihazla kullanıyorsunuz.
- Dokunmatik ekranlı veya sesli kontrollü bir cihaz kullanıyorsunuz.

Erişilebilirlik özelliği olan web sitelerini, aşağıdaki durumlarda kullanmak daha kolaydır:

- Kişi yaşlıdır, bu nedenle görme yetisi zayıftır.

- Kişi gözlüğünü kaybetmiştir.
- Kişinin kolu kırılmıştır.
- Kişi dışarıdadır ve parlak bir güneş ışığı vardır.
- Bu nedenlerle, bir web sitesinin içeriğini görmeleri zor olabilir.
- Kişi gürültülü bir ortamdadır.
- Bu nedenle, çevrimiçi bir videonun sesini duyamayabilir.
- Kişinin internet bağlantısı zayıf olabilir.

Çevrimiçi erişilebilirlik ile ilgili yönergeler vardır.

Bu yönergeler şunları açıklar:

Çevrimiçi erişilebilirlik ne anlama geliyor?

Web sitemi nasıl erişilebilir yapabilirim?

Bu yönergelere Web İçeriği Erişilebilirlik Yönergeleri denir.

Kısaltması: WCAG

Yönergelerin 4 ilkesi vardır:

Erişilebilir çevrimiçi içerikler şu şekilde olmalıdır:

1. Algılanabilir

Bilgiler ve kullanıcı arayüzü algılanabilir olmalıdır.

Altyazılar:

Sesli ve canlı tüm videolar için altyazılar olmalıdır.

İşaret dili:

Sesli ve önceden kaydedilmiş tüm videolar için bir işaret dili çevirisi olmalıdır.

Özelleştirilebilir:

İçeriklerin farklı şekillerde sunulması için seçenekler sağlanabilir.

Örneğin, tüm bilgiler ve yapılar aynı kalma şartıyla, kişi daha basit bir düzen seçebilmelidir.

Ayırt edilebilir:

Kullanıcıların içeriği görmesi kolay olmalıdır.

Örneğin: zıt renkler kullanarak ön plan ve arka planın ayırt edilebilmesi sağlanabilir.

Metin boyutu değiştirme seçeneği sunulabilir.

2. Kullanışlı

Web sitesinin tüm bileşenleri kullanışlı olmalıdır.

Web siteleri kullanıcılara destek sunmalıdır.

Örneğin: web sitesini kullanırken, içerik ararken veya web sitesinin herhangi bir yerinde gezinirken.

3. Anlaşılabilir

Kullanıcı arayüzünün bilgileri ve işleyişi anlaşılır olmalıdır.

Web sitesi tahmin edilebileceği şekilde çalışmalıdır.

Giriş yardımı olmalıdır.

Bu durumda kullanıcılar hata yapmaz.

4. Basit

İçerik açık ve anlaşılır olmalıdır.

Birçok uygulama ve yardımcı teknoloji tarafından okunabilir olmalıdır.

Uygunluk:

Uygunluk, bir şeyin (ürün, hizmet veya sistem) bir standardı karşılması anlamına gelir.

Web sitesi uygunluğu, bir web sitesinin WCAG'a ne kadar uygun olduğudur.

Web sitesi sahipleri bir uygunluk beyanı yayınlayabilir.

Bu beyan, web sitesinin hangi WCAG düzeyine karşılık geldiğini belirtir.

Üç farklı seviye vardır: A, AA ve AAA.

A en düşük seviyedir.

AA orta seviyedir.

AAA en yüksek seviyedir.

Seviye ne kadar yüksek olursa, web sitesi o kadar erişilebilir olur.

Sara heyecanlıdır.

Çevrimiçi erişilebilirlik ile ilgili düşünecek çok şey var.

Sarah gelecekte çevrimiçi olduğunda:

Web sitesinin ne kadar erişilebilir olduğunu kontrol edecek.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/49fe5db0-3618-4b91-a7f2-fd359e514df4>

MODÜL 3 – DİJİTAL MEDYA İÇERİĞİ

3.1 Video Prodüksiyon (Yapımı)

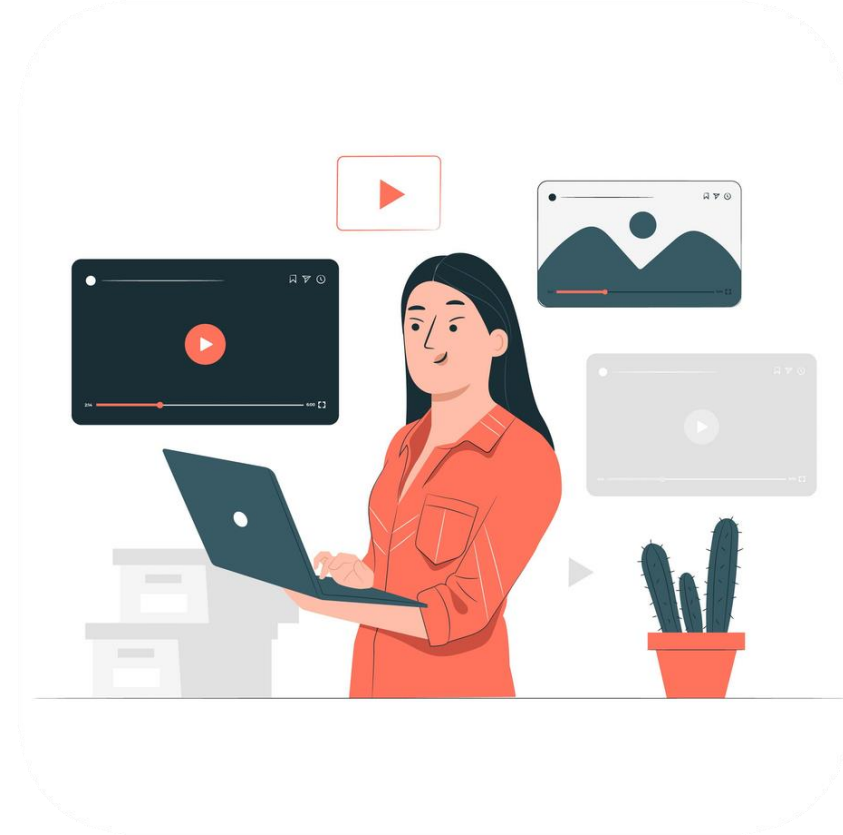
Sarah bir çiçekçide, çiçekçi olarak çalışmaktadır.

Kısa bir video çekmek istiyor.

Çiçekçide birçok buket ve çiçek aranjmanı var.

Onları tanıtmak istiyor.

Ancak Sarah video nasıl yapılır bilmiyor.

Endişelenme Sarah!

Video prodüksiyonu (yapımı), video içeriklerini oluşturma anlamına gelir.

Birçok farklı türde film yapımı vardır:

Örneğin:

- TV için film.
Film TV'de gösterilebilir ya da film internetten izlenebilir.
- TV veya internet için bir reklam.
- Bir olay hakkında film.
- Kısa film.
Kısa film o kadar da zor değildir.
Bir insan tek başına kısa film çekebilir.
- Uzun metraj film.
Uzun metrajlı film zor bir iştir.
Uzun metrajlı bir film çekmek için büyük bir ekibe ihtiyacınız vardır.

Film yapımının üç aşaması vardır:

1. Video yapım öncesi
2. Video yapımı
3. Video yapımı sonrası

Video yapım öncesi:

Video yapımı için bir plan yaparsınız.

Video için bir konsept oluşturursunuz.

Konsept şöyle olmalıdır:

Videonun mesajı nedir?

Video kimin için?

Bunları senaryoya yazarsınız.

Senaryo ayrıca şunları içerir:

Video ne kadar uzun olacak?

Video hangi tarzda çekilecek?

Hangi teknikleri kullanıyorsunuz?

Videonun arka planı nedir?

Çekim için ihtiyacınız olan her şeyi organize edersiniz.

Örneğin:

- Çekim yeri
- Çekim ekipmanı
- Oyuncular
- Film ekibi
- Film için para

Video Yapımı:

Video içeriklerini filme alırsınız.

Bir stüdyoda çekim yapıyorsanız:

Doğru ışığı ayarlayın.

Bir arka plan seçin.

Dikkat edin: İhtiyacınız olan her şeyi filme alın.

Örneğin, uzun metrajlı bir film veya bir röportaj çekimi yapıyorsanız,

Ekipmanı oraya kurmanız gerekir.

Video yapım sonrası:

Filmi kesersiniz.

Video klipleri seçersiniz.

Klipleri son bir videoya eklersiniz.

Videonuz bir hikaye anlatır.

Videonuz bir mesaj iletir.

Video düzenleme yazılımı ile videoyu düzenlersiniz.

Ücret ödemeniz gereken yazılımlar ve ücretsiz yazılımlar vardır.

Videoyu farklı cihazlarda izleyebilmek için kodlamanız gerekir.

Örneğin: akıllı telefon, tablet, bilgisayar...

İnternetteki videoların formatı nedir?

Örneğin: MPEG formatı (.mpeg, .mpg, .mp4), QuickTime formatı (.mov)

Video yayınlama:

Örneğin:

- Sosyal medyada yayınlanma
- Bir haber bülteninin parçası olarak yayınlanma

Önemli olan ne?

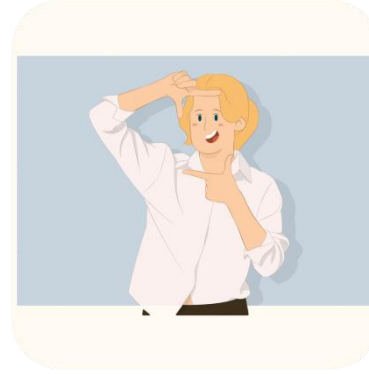
- Videonun uygun bir başlığı olmalı.
- Video için kısa bir açıklama bulunmalı.
- Video doğru şekilde kategorize edilmeli.
- Videonun altyazısı olmalı

İşaret dilinde bir video çekiyorsanız:

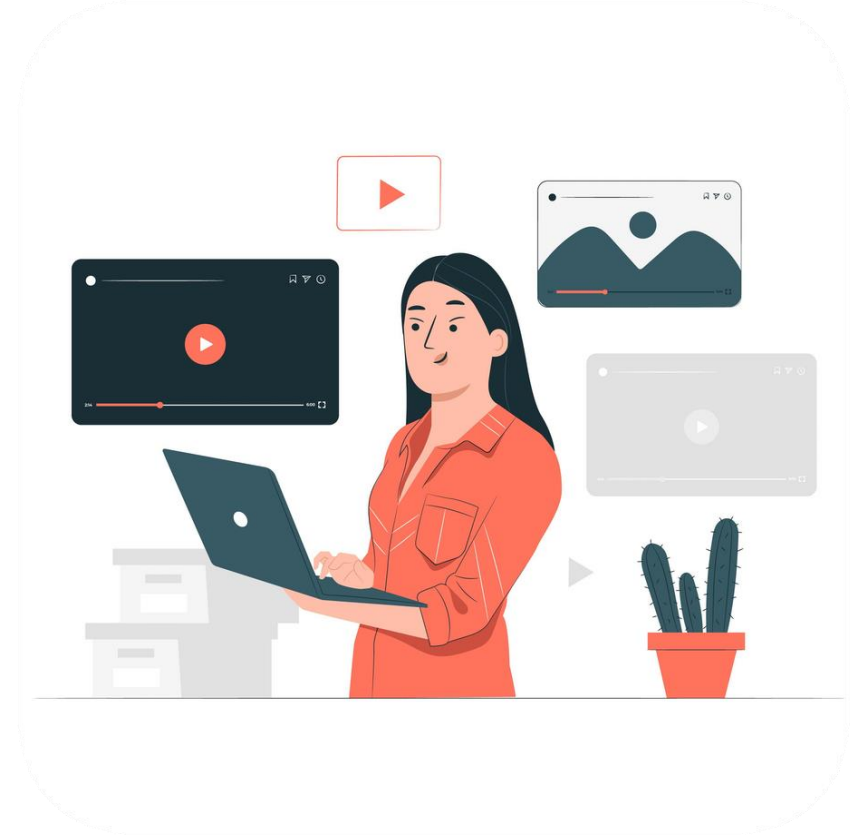
Şunlara dikkat etmeniz gerekir:

- İyi ışıklandırma
- Orta çekim
Bunun anlamı: Videoda yüzün ve ellerin gözükmektedir.
- Kamera açısı:
İşaret dili anlatıcısını önden görmelisiniz.
Buna önden görünüm denir.

Sarah artık video yapımı adımları hakkında bilgi sahibidir.

Sarah artık ilk videosunu çekmek istiyor.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/67345717-d107-40d2-bbe3-50b771f44efa>

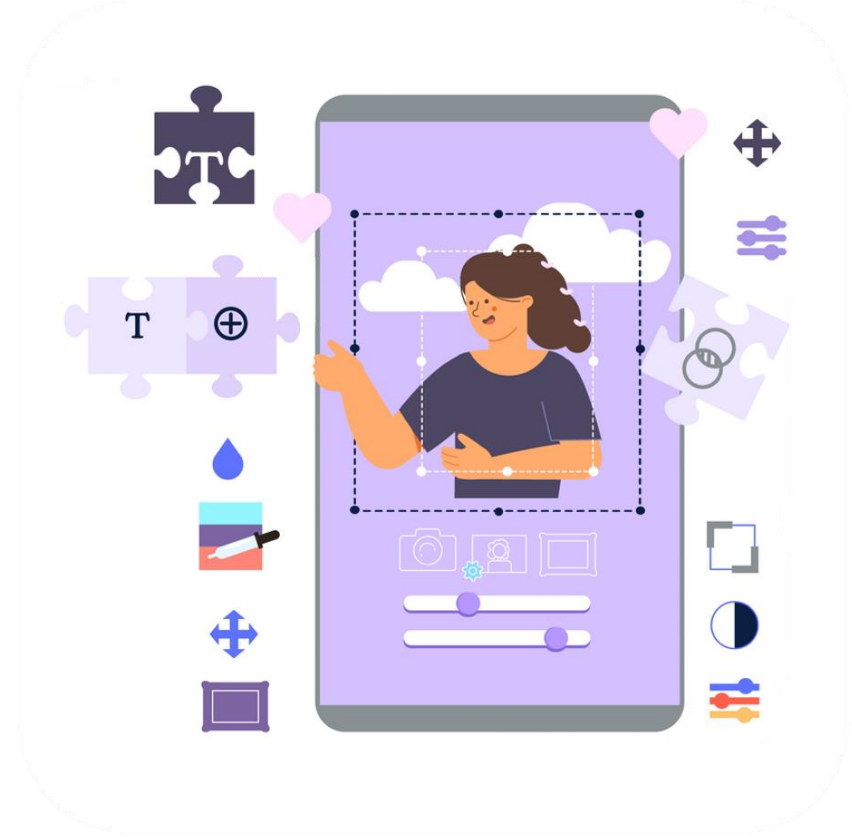
3.2 Görseller (Grafik Tasarım)

Sarah bir çiçekçide çiçekçi olarak çalışmaktadır.

Dükkan için bir Instagram hesabı oluşturmak istiyor.

Orada mağazayı fotoğraflar ve görseller ile tanıtmak istiyor.

Sarah görselleri nasıl oluşturacağını bilmiyor?

Endişelenme Sarah!

Grafik tasarım, görsel tasarımlardır.

Örneğin:

- fotoğraflar
- çizimler
- grafik tasarımlar
- kartlar
- teknik çizimler
- infografikler (bilgi grafikleri)

Görseller genellikle metin ve resimler içerir.

Görseller insanların dikkatini çeker.

Bu nedenle görseller genellikle çevrimiçi olarak kullanılır.

Örneğin: web siteleri, bloglar, sosyal medya, reklam.

Bir grafik tasarım şunlardan oluşur:

- renkler

- yazı tipleri
- logo
- resimler

2 farklı resim dosyası türü vardır:

1. vektörler
2. rasterler

Bir vektör dosyası ne zaman daha iyidir?

Bir resmin boyutunu değiştirmek istiyorsanız.

Burada teknik kelime: ölçeklendirme.

Resmi büyütürseniz, ayrıntılar keskin olabilir.

Vektör dosyaları şu harflerle biter: SVG, EPS ve EMF

Raster dosyası ne zaman daha iyidir?

Örneğin fotoğraflar için.

Bu dosya türünü birçok programla açabilirsiniz.

Bir raster resmi büyütürseniz:

Resminiz bulanıklaşabilir.

Raster dosyaları şu harflerle biter: JPG, PNG ve TIFF

Basit görseller tasarlamak mı istiyorsun?

İlk kez mi yapıyorsun?

Şunu düşün: Hangi tasarımları ve görselleri seviyorum?

Tasarım için onları topla.

Dosya boyutuna ve biçimine dikkat edin.

Platformlar, görsellerin hangi boyutlara sahip olması gerektiğini belirler.

Belirli bir platformda bir görsel yayınlamak mı istiyorsunuz?

Görselin doğru boyutta olması gerektiğini unutmayın.

Profesyonel olarak grafik tasarım mı yapmak istiyorsunuz?

En yaygın programlar şunlardır:

- Photoshop
- Illustrator

Ücretsiz programlar ve uygulamalar da var.

Bunlarla başlamak iyidir.

Örneğin: Canva.

Canva'ya kaydolmanız gerekiyor.

Canva'nın temel işlevleri ücretsizdir.

Tüm Canva işlevlerini kullanmak mı istiyorsunuz?

O zaman biraz para ödemeniz gerekiyor.

Canva'da şablonlar vardır:

Şablonların farklı boyutları vardır.

Örneğin: Instagram gönderileri, el ilanları, kartvizitler, ...

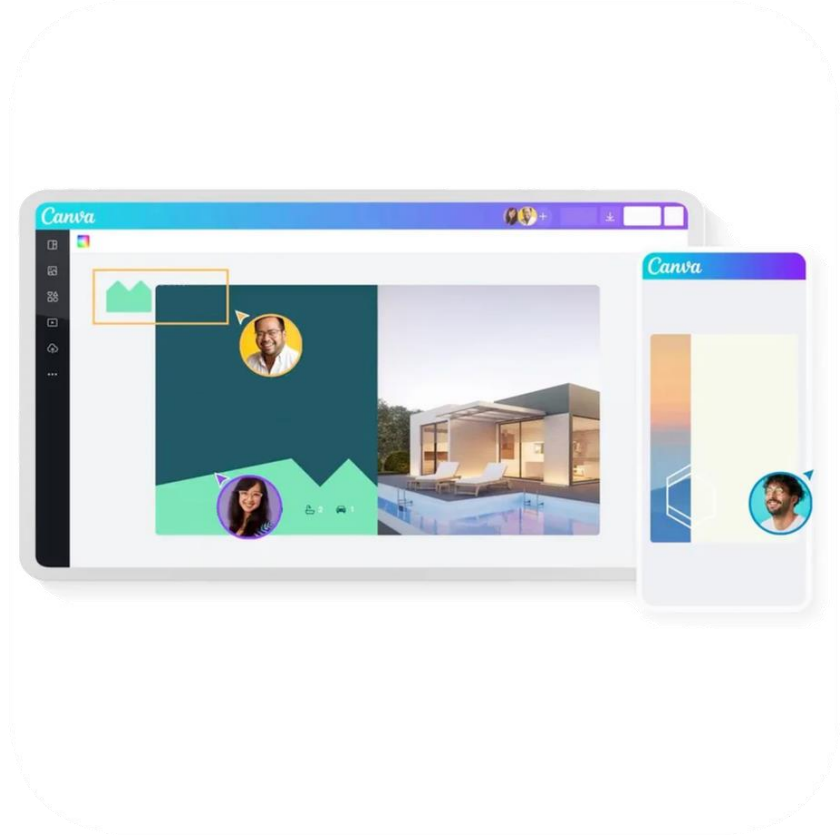
Şablonlarda neleri değiştirebilirsiniz?

- Renk
- Resimler
- Simgeler
- Yazı tipi rengi

Sürükle ve bırak özelliğini kullanarak resim ekleyebilirsiniz.

Grafik tasarımı tamamlayıp indirebilirsiniz.

Örneğin şu biçimlerde: png, jpg, pdf, mp4, gif

Renkler:

Her rengin bir renk kodu vardır.

Farklı renk kodları vardır.

Örneğin:

Baskı grafik tasarım için renk kodları.

Web grafik tasarım için renk kodları.

Baskı grafik tasarım için CMYK kullanırsınız.

Kısaltmadaki her harf bir rengi temsil eder.

C harfi Camgöbeği içindir. Bu özel bir mavidir.

M harfi Macenta içindir. Bu özel bir kırmızıdır.

Y harfi Sarı içindir.

K harfi anahtar renk anlamına gelir.

En çok kullanılan anahtar renk siyahtır.

Bu nedenle K harfi siyah anlamına gelir.

Bir renk kodu örneği: `cmyk(26,0,79,28)`.

Web grafik tasarım için HEX Kodları kullanırız.

Örneğin: #87b726.

Kelime işlemci programlarında, RGB renkleri kullanırız.

Bu kırmızı, yeşil ve mavinin kısaltmasıdır.

Örneğin: rgb (135,183,38).

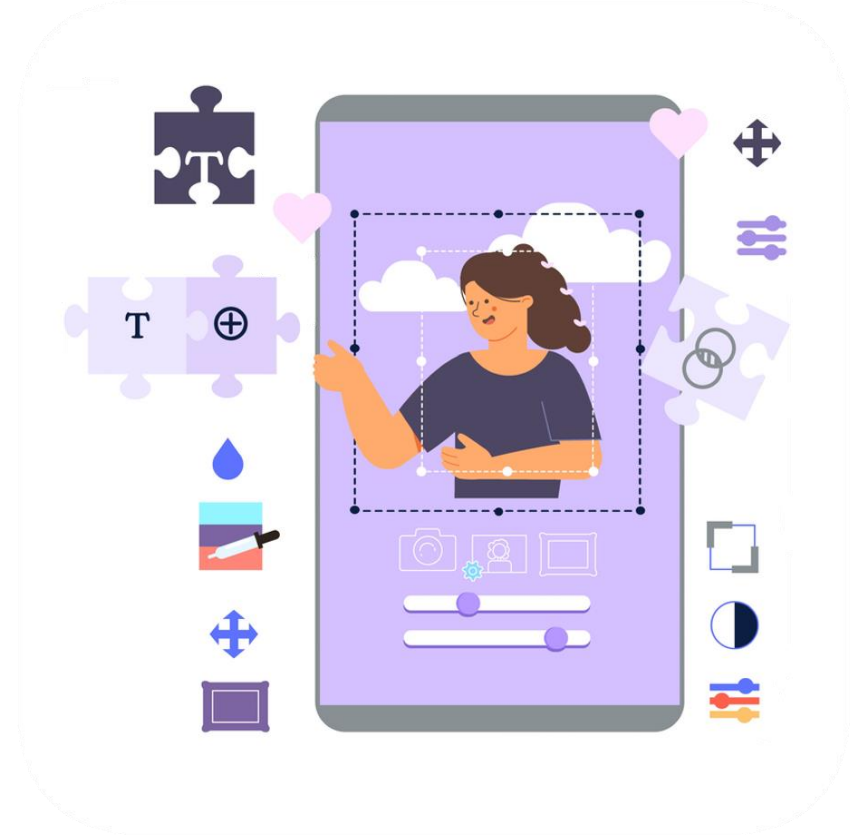
Sarah böylece rahatladı!

Memnun oldu.

Grafik tasarım yapmaya başlamak için iyi programlar var.

Sarah yakında ilk görselini oluşturacak.

Çiçekçide özel bir fırsat olacak.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/62561b59-a5a5-4d72-9a25-77cd8809f68b>

3.3 Sosyal Medya

Markus bir fitness merkezinde eğitmen olarak çalışmaktadır.

Fitness merkezine yeni müşteriler gelmelidir.

Bunun için patronuna yardım etmek istiyor.

Bu nedenle sosyal medyada reklam vermek istiyor.

Markus şimdiye kadar sosyal medyayı yalnızca özel olarak kullandı.

Endişelenme Markus!

Sosyal Medya çevrimiçi iletişim araçlarıdır.

Bu araçlarla şunları yapabilirsiniz:

Paylaşım ve bilgi alma.

Diğer insanlarla iletişim halinde olma.

Çevrimiçi ağlarda ve topluluklarda içerik paylaşma.

Örneğin: fikirler, düşünceler, bilgiler.

Sosyal medyada sosyal olan nedir?

Dünyanın her yerinden insanlar birbirleriyle iletişim kurabilir.

Sosyal Medya platformlarının özellikleri nelerdir?

- Bir kullanıcı hesabı oluşturabilirsiniz.
- Kullanıcının açıklamasını içeren bir profil sayfası oluşturabilirsiniz.
Örneğin: profil resmi, kısa özgeçmiş, web sitesine bağlantı, bugüne kadarki gönderiler.
- Diğer kullanıcılarla bağlantı kurabilirsiniz.
Örneğin: takipçiler, etiketler, arkadaşlar, gruplar.
Takipçiler abonelerdir.
Bu kişiler profilinizi takip ederler.
Etiket özel bir karakterdir.
Şuna benzemektedir: #
Sosyal medyada, önemli bir kelimenin önüne bir etiket yazarsınız.
Bir etiket ile sosyal medyada bir konu hakkında bilgi arayabilirsiniz.

- Haber akışı: Yeni gönderileri burada görürsünüz.
- Kendi kanalınızı veya profilinizi kişiselleştirme olanakları vardır.
- Bildirimler
- Göderi oluşturma imkanı (örneğin: kısa mesajlar, fotoğraflar, videolar, bağlantılar...)
- "Beğen" düğmeleri ve yorum bölümleri
- İncelemeler, derecelendirmeler ve oylama sistemleri

Sosyal medyanın açıklaması belirsizdir.

Sosyal medya hızla değişebilir.

Sosyal medya ile tek yönlü iletişim kurabilirsiniz.

Bu şu anlama gelir:

Birisi bir mesaj gönderebilir.

Alıcılar cevap veremeyebilir.

Sosyal medya ile 2 yönde iletişim kurabilirsiniz:

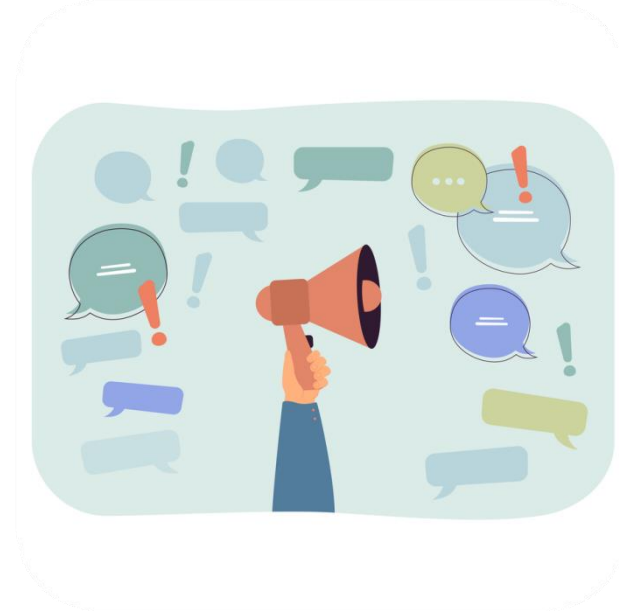
Bunun anlamı:

Birisi bir mesaj gönderebilir.

Alıcılar cevaplayabilir.

TV, radyo, gazete gibi geleneksel medya tek yönlü iletişim kurabilir.

Sosyal medyada insanlar yorum yazabilir.

İşte bazı sosyal medya platformlarına örnekler:

- LinkedIn – sektörel bir iş ağıdır.
- Wikipedia – bir sözlüktür.
- Instagram – (esas olarak) fotoğraf paylaşmak içindir.
- TikTok – kısa videolar paylaşmak içindir.
- Snapchat – kısa mesajlar göndermek içindir.
- Discord – kısa mesaj göndermek içindir.
- Twitter – mikro blog için bir platformdur.
Mikroblog, çok kısa blog gönderileri anlamına gelir.
- Tumblr – blog yazmak için bir platformdur.
- Flickr – fotoğraf paylaşmak içindir.
- Pinterest – görselleri ve fotoğrafları paylaşmak içindir.
- Facebook – arkadaşlarınızla bağlantı kurmak içindir.

- YouTube – videoları paylaşmak içindir.
  - Vimeo – videoları paylaşmak içindir.
- Bunların dışında başka birçok sosyal medya platformu vardır.

Sosyal medyayı bir çok şey için kullanabilirsiniz.

Çoğu insan sosyal medyayı şu amaçlarla kullanır:

- Tartışma
- Ağ oluşturma. Bu, insanlarla iletişim halinde olmak demektir. İster profesyonelce ister özel olarak.
- İçerik paylaşma.

Sosyal medyayı özel olarak da kullanabilirsiniz:

Örneğin:

- İletişim
Hobiler hakkında fikir alışverişinde bulunabilirsiniz.
Arkadaş arayabilirsiniz.

Sosyal medyayı işiniz için de kullanabilirsiniz:

Örneğin:

- İş arama
- Profesyonel ağ oluşturma
- Şirketiniz için reklam verme

Anlıyoruz ki: Sosyal Medyanın birçok avantajı vardır.

Sosyal medyada şunlara dikkat etmelisiniz:

Platformların sahibi olan şirketlerdir.

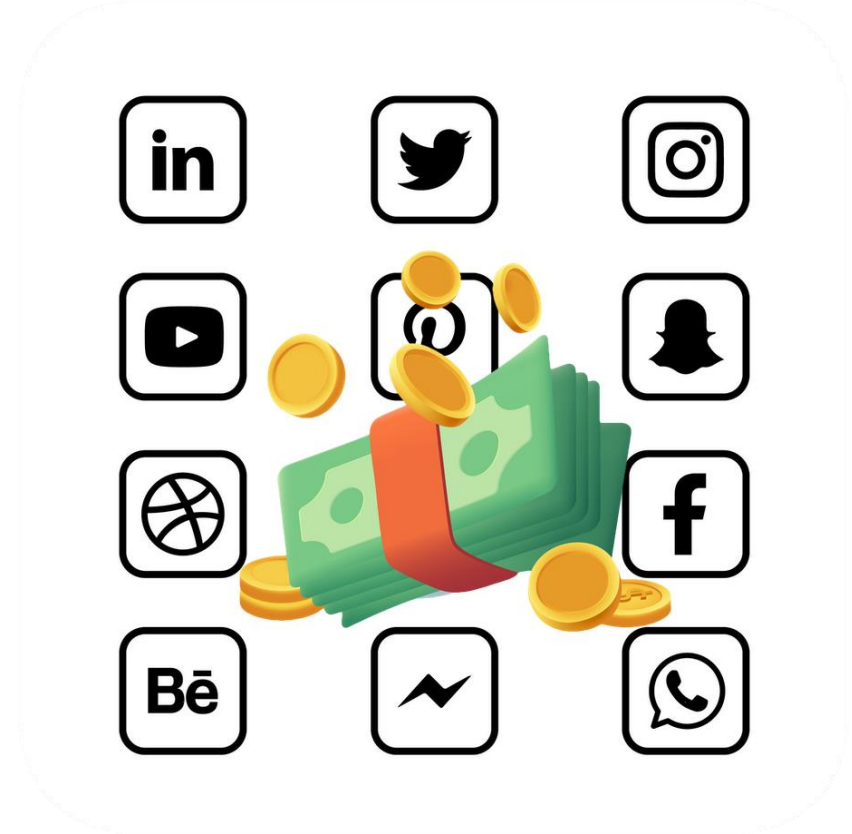
Ve bu şirketler verilerinizle para kazanmak isterler.

Şunlar hakkında düşünün:

Çevrimiçi olarak hangi verileri paylaşıyorum?

Veri örnekleri: fotoğraflar, kişisel görüşler...

İnternette bir şey paylaştınız zaman, bilgileri kalıcı olarak silmek zordur.

Sosyal medyadaki haberler ve siyasi konular hakkında bilgi edinmeye çalışır mısınız?

Dikkat edilmesi gereken durumlar şunlardır:

Sahte haberler sosyal medyada hızla yayılabilir.

Yalan haber, yanlış haber demektir.

Haber akışınızda yalnızca belirli yayınları görebilirsiniz.

Kendi fikrinize benzer gönderiler görebilirsiniz.

Farklı görüşleri okumak bazen önemlidir.

Markus artık sosyal medya ile ilgili birçok olasılığı anlıyor.
Fitness merkezinin sosyal medya reklamını yapabilir.
Markus bunu denemek istiyor.
Markus artık fitness merkezine yeni müşteriler geleceğini umut ediyor.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/3e5b9348-c7c5-42d9-8398-9e386d7a094b>

MODÜL 4 – KANUN & HİZMETLER

4.1 Bulut Hizmetleri

Sarah'ın yeni bir işi var.

O evden çalışacak.

Sarah'ın iş için belgelere ihtiyacı var.

Bu belgeler şirkette bulunmaktadır.

Bu belgeleri evden nasıl kullanabilirim?

İş arkadaşlarımla aynı anda bazı belgeler üzerinde çalışacağım.

Bu nasıl olacak?

Endişelenme Sarah!

Bulut hizmetleriyle bu mümkün.

Bulut hizmetleri, bilgilerin çevrimiçi olarak işlenmesine izin verir.

Örneğin: Verileri kaydederler.

Verilere her yerden ve herhangi bir cihazdan erişebilirsiniz.

Geçmişte, veriler bilgisayarınızda depolanıyordu.

Eskiden programlar bilgisayara kuruluyordu.

Bu durum bugün genellikle farklı.

Kullanıcılar bulut hizmetlerini kullanır.

Verileri oraya kaydedebilirsiniz.

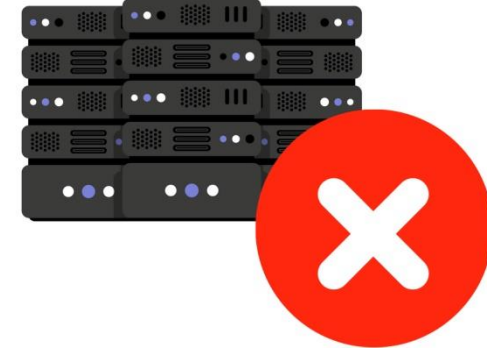
Oradaki programları çevrimiçi olarak kullanabilirsiniz.

Bilgisayarınızda, akıllı telefonunuzda veya tabletinizde yazılıma ihtiyacınız yoktur.

Bilgisayarınızda, akıllı telefonunuzda veya tabletinizde herhangi bir depolama alanına ihtiyacınız yoktur.

Bulut hizmetleri esnek ve ucuzdur.

Bulut hizmetleri ile her yerden erişim sağlayabilirsiniz.

En çok kullanılan bulut hizmeti veri depolamadır.

Uygulamaları veya programları bir bulut sisteminde de kullanabilirsiniz.

Her gün yaptığınız pek çok şey bulut sistemleri kullanır:

Örneğin: film izlemek, oyun oynamak, e-posta yazmak.

Bulut sistemleri ile başka neler yapabilirsiniz?

Bir web sitesini depolayabilirsiniz.

Herhangi bir yazılımı bulut sistem üzerinden kullanabilirsiniz.

Yeni uygulamalar geliştirebilirsiniz.

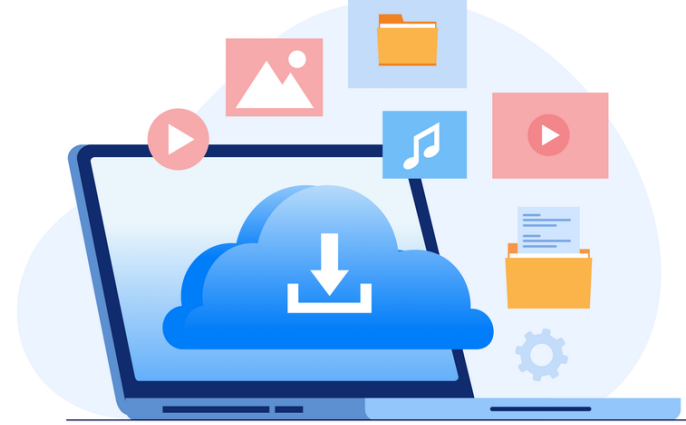
Verilerinizi kaydedebilirsiniz.

Veri yedeklemesi yapabilirsiniz.

Yedekleme verilerinizin güvenli bir kopyasını oluşturmaktır.

Ve daha birçok şey.

Bulut hizmetlerini internet üzerinden istediğiniz zaman kullanabilirsiniz.

Bulut hizmetlerinin avantajları nelerdir?

Verilerin yedeklenmesi ve geri yüklenmesidir.

Veriler buluta kaydedilir.

Kolayca yedek alabilirsiniz.

Verileri bulut ile geri yükleyebilirsiniz.

İyi bir işbirliği:

Ekipler, bulut hizmetleriyle kolayca birlikte çalışabilir.

Kişiler paylaşılan bir sunucuda bilgi alışverişinde bulunabilirler.

İyi bir çevrimiçi erişim:

İnternet bağlantınız varsa, buluttaki verilere kolayca erişebilirsiniz.

Nerede olduğunuzun bir önemi yok.

Kuruluşlar bulutlarla daha iyi ve daha hızlı çalışır.

Herkesin her zaman verilere erişimi vardır.

Düşük maliyet:

Bulut hizmetlerini kullanan bir şirket olduğunu düşünelim.

Şirket donanım için daha az ödeme yapar.

Şirket yazılım için daha az ödeme yapar.

Hareketlilik:

Mobil cihazlar nelerdir?

Örneğin: akıllı telefon, dizüstü bilgisayar veya tablet.

Bu cihazlardan buluttaki verilere kolayca erişebilirsiniz.

Sınırsız depolama alanı:

Bu, bulut hizmetlerinin bir avantajıdır.

Bulut sistemleri verileri güvenli bir şekilde kaydeder ve işler.

Veri güvenliği:

Bu, bulut hizmetlerinin bir avantajıdır.

Bulut sistemleri verileri güvenli bir şekilde depolar ve işler.

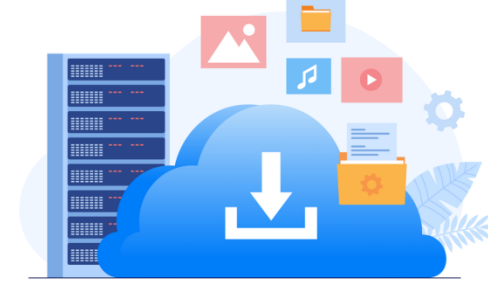

Bulut hizmetlerine örnekler:

Çevrimiçi depolama:

İnternete bağlıysanız, o zaman verilerinize her zaman erişebilirsiniz.

Örnekler: Dropbox, Google Drive, One Drive, iCloud

Microsoft Office 365, Google Dokümanlar:

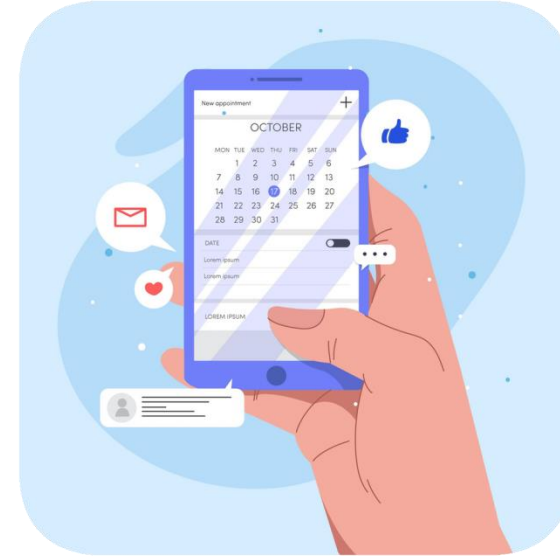
Bu programları çevrimiçi olarak kullanabilirsiniz.

Örneğin: Word, PowerPoint ve Excel

E-posta, Takvim, Skype, WhatsApp

Veriler bir buluta kaydedilir.

İnternet bağlantısı ile verilere her zaman erişebilirsiniz.

Google Asistan, Siri, Alexa

Bu teknolojiye bot denir.

Botlar yapay zekanın bir örneğidir.

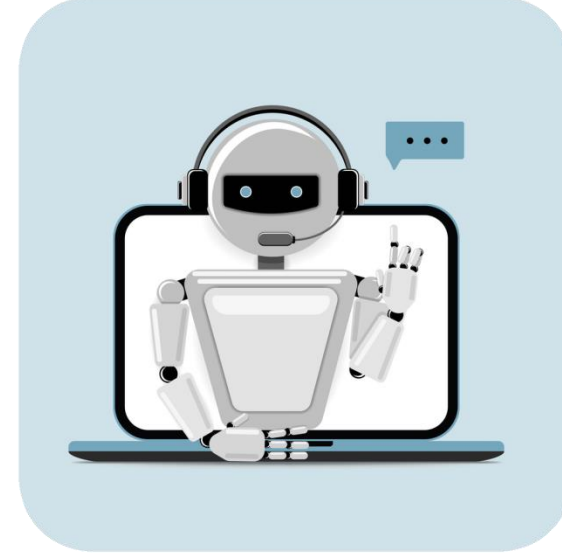
Bir komut veriyorsunuz ve bot talimatı yerine getiriyor.

Bu nedenle botlar insanları destekler.

Sosyal Medya:

Örnekler: Facebook, LinkedIn, Instagram ve Twitter

Bu sistemler ile topluluklar ve insanlar birbirleriyle iletişim kurabilirler.

Sara heyecanlıdır.

Bulut hizmetleri ile çok şey yapabilir.

Örneğin:

Evden çalışabilir ve şirketinin dosyalarına erişebilir.

İş arkadaşları ile birlikte çalışabilir.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/99e3ecfc-80a6-40e4-b945-986ab6d0906e>

4.2 GDPR - GVKY (Genel Veri Koruma Yönetmeliği)

Markus yeni bir işe başladı.

Patronu dikkat etmesini istiyor:

Müşterilerden gelen verilerle çalışıyorsan GVKY'ye uyman gerekir.

GVKY, Genel Veri Koruma Yönetmeliği'nin kısaltmasıdır:

Markus, GVKY kısaltmasını biliyor.

Ama Markus GVKY'nin ne anlama geldiğini bilmiyor.

Endişelenme, Marcus!

Birlikte bir göz atalım:

GVKY nedir?

GVKY kuruluşlar için ne anlama geliyor?

GVKY bireyler için ne anlama geliyor?

GVKY bir yasadır.

Yasa, gizliliği ve güvenliği korur.

GVKY kimler için geçerlidir?

AB'deki insanlardan veri toplayan kuruluşlar için.

GVKY'nin birçok bölümü vardır.

GVKY, kişilerin mahremiyet ve gizlilik hakkını sağlar.

Gizlilik, özel ve kişisel alanınız anlamına gelir.

Bu şu anlama gelir:

Verileriniz gizli kalmalıdır.

Verileriniz başkalarıyla paylaşılmamalıdır.

GVKY şunları düzenler:

Bir kuruluşun kişisel verileri toplamasına ve işlemesine ne zaman izin verilir?

Bir kuruluşun kişisel verileri toplamasına ve işlemesine neden izin verilir?

Kişisel verilere örnekler:

İsim, e-posta adresi, adres, doğum tarihi

GVKY şunları belirler:

Bir kuruluş veri toplamak istiyorsa, kabul etmelisiniz.

GVKY şunları belirler:

Bir kuruluş veri topluyorsa,

kuruluşun hangi sorumlulukları vardır?

Bir kuruluş verileri işliyorsa,

hangi yasa ve yönetmeliklere uyması gerekiyor?

Kuruluşun şu anda ve gelecekte nelere dikkat etmesi gerekiyor?

GVKY bir birey için ne anlama geliyor?

Verilerinizi bir kuruluşa verseniz de veriler üzerinde kontrol hâlâ sizde.

Kişisel verilerinizle ilgili olarak aşağıdaki haklara sahipsiniz:

Verileriniz toplanır ve işlenir.

Şunlar hakkında bilgilendirilirsiniz:

Hangi verileriniz işlenmektedir?

Verilerinizin işlenmesine hangi kanun izin vermektedir?

Verileriniz yanlış ise bilgilerinizin düzeltilmesini talep etmenize izin verilir.

Şunlar hakkında istekleriniz yerine getirilir:

Kuruluşun artık verilerinizi kullanmaması,

Kuruluşun verilerinizi silmesi.

Ayrıca verilerinizin bir kopyasını talep etme hakkına sahipsiniz.

GVKY kuruluşlar için ne anlama geliyor?

Kuruluşların verileri işlemesine ne zaman izin verilir?

Kişi kabul ederse.

Veri işlemenin gerekli olması durumunda.

Örneğin:

Kuruluşlarla bir sözleşmeniz var.

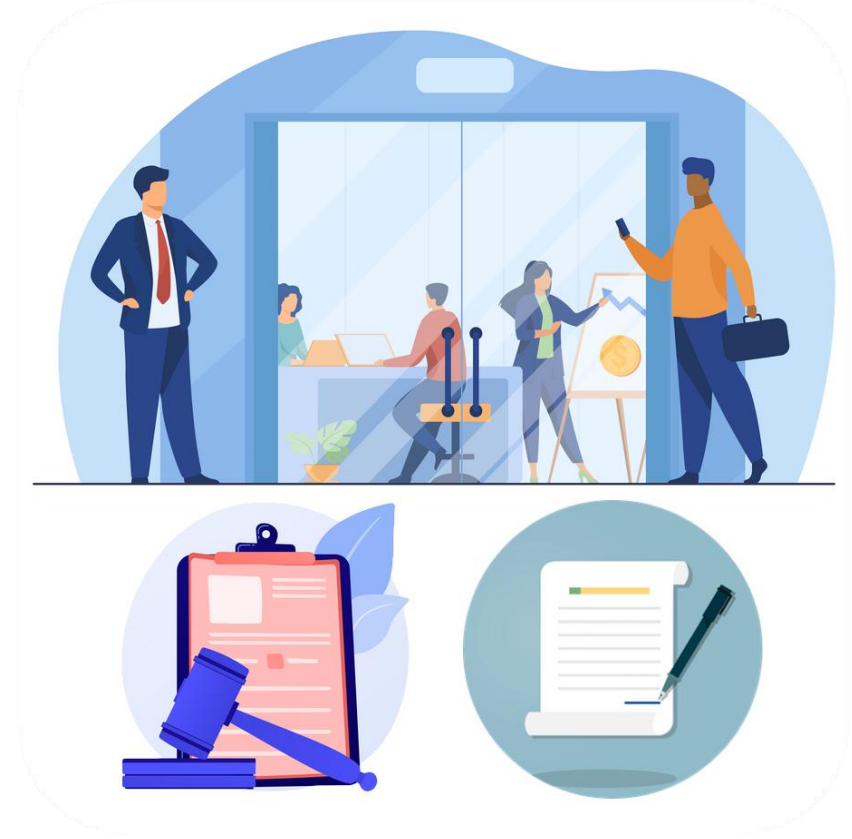
Kuruluşun verilerinizi işlemesine izin verilir.

Kuruluş yasal olarak verilerinizi işlemekle yükümlüdür.

Bir kuruluş kamu yararına bir görevi yerine getirir.

Örneğin: çöp toplama

Kuruluşun verilerinizi işlemesine izin verilir.

GVKY bir kuruluş için ne zaman geçerlidir?

Kuruluş, AB'deki insanlardan gelen verileri işlediğinde.

Bir kuruluş GVKY 'ye uymazsa, para cezası alabilir.

Para cezası ne kadar yüksek?

Yıllık gelirin %4'üne veya 20 Milyon Euro'ya kadar.

Markus artık GVKY'nin anlamını biliyor.

Markus, GVKY hakkında genel bir bakışa sahiptir.

Markus şirketin GVKY'yi nasıl kontrol ettiğini patronuna soracak.

Türkçe işaret dilindeki video için tıklayın:

<https://tools.equalizent.eu/files/play/11/-1/f5ac8aa6-3101-42a0-9e46-924a9e44dcbf>